

قال الله تعالى:

{ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ
الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا }

Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de Ehl-i Beyt Hakkında Şöyle
Buyurmuştur:

**"Allah sadece siz Ehl-i Beyt'ten tüm kötülükleri gidermek
ve sizi tertemiz kılmak ister."**

(Ahzâb / 33)

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

Sünnî ve Şii kaynaklarında Allah Resulü'nden (s.a.a) rivayet edilen çok sayıdaki hadis, bu ayetin Âl-i Abadan olan beş kişi hakkında nazil olduğunu, Ehl-i Beyt ifadesinin onlara has bir ifade olduğuna ve onların Muhammed (s.a.a), Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin (Allah'ın selamı onların üzerine olsun) olduğuna delalet etmektedir. Örnek olarak bk: Müsned-i Ahmed (h. 241), c.1, 331; c.4, s.107; c.6, s.292 ve 304; Sahih-i Müslim (h. 261), c.7, s.130; Sünen-i Tirmizî (h. 279), c.5, s.361 ve...; es-Sünenü'l-Kubra, Nesaî (303), c.5, s.108 ve 113; ez-Zeriyetu't-Tahireti'n-Nebeviyye, Dulabî (h.310), s.108, el-Müstedrek-u Ale's-Sahihayn, Hakim Nişaburî (h. 405), c.2, s.416; c.3, s.133, 146 ve 147; el-Burhan, Zerekşî (h.794), s.197; Fethu'l-Barî, Şerh-u Sahih-i Buharî, İbn Hacer Askalanî (h.852); c.7, s.104; Usul-i Kâfî, Kuleynî (h.328), c.1, s.287; el-İmamet-u ve't-Tebisiret-u İbn Babeveyh (h.329), s.47, h.29; Deaimu'l-İslam, Mağribî, (h.363), s.35 ve 37; el-Hisal, Şeyh Saduk (h.381), s.403 ve 550; el-Emalî, Tusî (h.460), h:438, 482, 783 ve yine aşağıdaki kaynaklarda bu ayetin tefsirine bakınız: Camiu'l-Beyan, Taberî (h.310); Ahkamu'l-Kur'an, Cessas (h.370); Esbabu'n-Nüzul, Vahidî (h.468); Zadu'l-Mesir, İbn Cevzî (h.597); el-Cami-u Li Ahkami'l-Kur'an, Kurtubî (h.671); Tefsir-i İbn Kesir, (h.774), Tefsir-i Sa'lebî (h.825); ed-Durru'l-Mensur, Siyutî (h.911); Fethu'l-Kadir, Şevkanî (h.1250); Tefsir-i Ayyaşî (h.320); Tefsir-i Kummî (h.329); Tefsir-i Fırat-ı Kufî (h.352), ulu'l-emir ayetinin altında; Mecmau'l-Beyan, Tabersî (h.560) ve çok sayıdaki diğer kaynaklar.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: **إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ: كِتَابَ اللَّهِ، وَ عِثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي، مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا أَبَدًا، وَإِنَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْخَوْضَ.**

(صحيح مسلم، ج ٧، ص ١٢٢، سنن دارمي، ج ٢، ص ٤٣٢، مسند احمد، ج ٣، ص ١٤، ١٧، ٢٦، ٥٩، ج ٤، ص ٣٦٦، ٣٧١، ج ٥، ص ١٨٢، مستدرک حاکم، ج ٣، ص ١٠٩، ١٤٨، ٥٣٣، و....)

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmaktadır: “*Ben sizin aranızda iki paha biçilmez emanet bırakıyorum: – Biri– Allah’ın kitabı ve –diğeri– itretim, Ehl-i Beytim. Bu ikisine sımsıkı sarıldığınız müddetçe asla sapmazsınız. Bu ikisi Kevser havuzunun başında bana varıncaya kadar birbirinden ayrılmazlar.*

(Sahih-i Müslim, c.7, s.122; Sünen-i Daremi, c.2, s.432; Müsned-i Ahmed, c.4, s.14, 17, 26, 59, c.4, s.466, 471, c.5, s.182; Müstedrek-i Hakim, c.4, s.109, 148, 533 vs....)

Şafaat

Şefaāt

Dünya Ehl-i Beyt Kurultayı

Mütercim:
Cafer BEND/DERYA

Dünya Ehlibeyt (a.s) Kurultayı

نام کتاب: فی رحاب اهل البيت^ع ج 9 الشفاعة
تهیه کننده: اداره ترجمه مجمع جهانی اهل بیت^ع
مؤلف: گروه پژوهش - عبدالکریم البهبهانی
مترجم: جعفر بندی دریا
زبان ترجمه: ترکی

ŞEFAAT

Yazan: Dünya Ehlibeyt Kurultayı Telif Heyeti

Çeviren: Cafer BENDİDERYA

Son Okur: Murtaza Turabi

Hazırlayan: Kültürel Yardımcılık, Tercüme Bürosu

Dizgi ve Mizanpaj: Derya

Baskı: Leyla

Baskı Sırası: 1. Baskı

Baskı Tarihi: 2010

Yayınlayan: Dünya Ehlibeyt Kurultayı

Tiraj: 3000

ISBN:

Site : www.ahl-ul-bayt.org

e-mail: info@ahl-ul-bayt.org

Baskı Hakları Yayıncıya Aittir

İÇİNDEKİLER

YAYINCININ ÖNSÖZ—9

ŞEFAAT—13

Şefaatin Anlamı—13

Şefaatçi Kimdir?—18

Şfaat Edilecekler—20

ŞÜPHELER VE REDDİYELER—23

KONUNUN ÖZETİ—30

YAYINCININ ÖNSÖZ

İhtilaf insanların tabiatından kaynaklanan bir durumdur; Allah Teala güzel ihtilafların iman çerçevesinde kalmasını ister; işte bu nedenle şimdiye kadar ihtilafa düşen kişilerin tümünün kabul ettiği sabit bir ölçü yoktur. Oysa Allah Teala, insanlar ihtilaf ettikleri konuda müracaat etmeleri için Kur'an'ı indirdi.¹

Bu eşsiz hak dışında dünya işleri hiçbir şeyle yoluna girmez. Mutlak tevhid kuralı üzerine kurulan Kur'an-ı Kerim de bunu vurgulamaktadır. Daha sonra inhiraf ve sapmalar meydana gelmiş, hurafe ve efsaneler ortaya çıkmış, nihayet insanlar bu büyük kaynaktan uzaklaşmışlardır.

Buradan anlaşılıyor ki, insanlar heva ve heveslerine uyarak azgınlık ve dalaletle düşmeleri söz konusu olduğu için hak ve batıl konusunda hakem olamazlar.

Kur'an-ı Kerim nazil olmasına rağmen, heva ve hevesler insanları şuraya buraya çekmekte, tamahları, eğilimleri, korku ve dalaletler onları Kur'an'ın hükmünü kabullenmekten ve Kur'an'ın hükümlerine götürecek hakka müracaat etmekten alıkoymaktadır.

Kur'an-ı Kerim'in apaçık nassına göre² insanları ihtilaf ve inada sürükleyen etken haddi aşmak ve azgınlıktır.

İhtilaf ve tefrikanın diğer bir nedeni ise cehalettir. Cahil, bilmediği şeyi âlimden sormalıdır. Nitekim Allah Teala şöyle buyuruyor: **"Bilmiyorsanız zikir ehline sorun."**³

İşte bu nedenle cahilin, aklın kabul ettiği ve akıl sahiplerinin

uyguladıkları bu ilkeyi çiğnemesi haddi aşmak, ihtilaf ve tefrikayı önleyecek apaçık kuralları ayaklar altına almaktır.

İslam, gerçekleri Kur'an-ı Kerim'e ve kendi nefsinden konuşmayan, konuştuğu her şey bir vahiy olan Resulullah'ın (s.a.a) sünnetine yansıyan Allah'ın ebedi dinidir.

Allah ve Resulü, Efendimizin hayatında olduğu gibi vefatından sonra da ümmetin ihtilafa düşeceğini biliyorlardı.

İşte bu nedenle Resulullah'tan (s.a.a) sonra ümmetin Allah Resulü'nü (s.a.a) izlemesi için Kur'an-ı Kerim onlar için bir meşale kılınmış, anlayıp tefsir edemedikleri konular için de onlara Ehl-i Beyt (a.s) sunulmuştur. Çünkü Ehl-i Beyt (a.s) her türlü çirkinlik ve kötülükten temiz tutulmuş, Kur'an-ı Kerim onların dedesi Muhammed Mustafa'ya (s.a.a) nazil olmuş, onlar da Kur'an'ı ondan almış, idrak ederek uygulamışlardır. Allah Teala onlara hiç kimseye vermediği bir şeyi vermiştir... Nitekim Resulullah (s.a.a) da meşhur Sekaleyn hadisinde onların kapsamlı merciliklerini vurgulamıştır. Böylece onlar da büyük bir gayretle Allah'ın dinini ve Kur'an-ı Kerim'i yanlış anlaşılma ve yanlış tefsir edilmekten korumaya çalışmış ve onun yüce anlamlarını insanlara anlatmak ve açıklamak yolunda çaba harcamışlardır. Böylece ümmetin mercii ve Müslümanların sığınağı olmuşlar, büyük bir sabırla zihinlerde oluşan soru ve şüpheleri gidermişlerdir. Onların bize ulaşan mirasları, kendilerine soru yöneltenlere ve onlarla konuşanlara karşı sergiledikleri güzel muamelelerini, güç ve derinliklerini ortaya koymaktadır; bu da onların ilmi merciliklerine delalet etmektedir.

Ehl-i Beyt (a.s) Mektebinin koruduğu ve izleyicilerinin yok olup gitmekten muhafaza ettikleri Ehl-i Beyt (a.s) mirası İslam öğretilerinin çeşitli dallarına yer veren kapsamlı bir okuldur. Bu okul asırlar boyunca bu berrak sudan almaya hazırlıklı kişiler yetiştirmiş, İslam ümmetine Resulullah'ın Ehl-i Beyt'ini (a.s) izleyen büyük alimler sunmuş, yurt içi ve yurt dışından gelen

1– Bakara, 213.

2– Bakara, 213.

3– Enbiyâ, 7; Nahl, 43.

çeşitli düşüncelere sağlam ve ikna edici cevaplar vererek şüphelerini yok etmiştir.

Dünya Ehl-i Beyt (a.s) Kurultayı, üzerine düşen sorumluluğu göz önünde bulundurup Ehl-i Beyt (a.s) çizgisi ve olanların yüce mektebini izleyerek risalet harimini savunmaya, çeşitli mezhep mensupları ve İslam düşmanlarının onun gerçeklerini gizleyip yok etmek amacıyla yönelttikleri tehditleri azimli bir şekilde defetmeye ve asırlar boyu onlara iyi bir şekilde karşı koymaya girişmiştir.

Bu konuda Ehl-i Beyt (a.s) Mektebi ulehasının kitaplarında yer alan tecrübeler gerçekten kendi alanında paha biçilmez bir değer taşımaktadırlar; çünkü bu tecrübeler akıl ve delile, çirkin taassup ve heveslerden arınmış bilimsel temellere dayanmaktadırlar; ayrıca selim fitrat, akıl ve mantığın ölçüleri doğrultusunda ulema ve düşünürlere hitap etmektedir.

Dünya Ehl-i Beyt (a.s) Kurultayı, geçmiş asırlarda ve özellikle günümüzde İslam ve Müslümanlara karşı kin güden bazı çevrelerin internet kanalları vb. araçlarla gündeme getirdikleri şüphelere verdiği reddiye, soru-cevap ve tartışmalarla elde ettiği zengin tecrübeleriyle hakikate susamışlar için yeni bir çağ açmıştır. Bu doğrultuda her türlü çirkin davranıştan kaçınmaya özen göstermiş, akıl ve ruhların çok hızlı bir şekilde mükemmelleşmeye doğru gittiği bir asırda Ehl-i Beyt (a.s) Mektebinin bütün âleme sunduğu gerçeklerden gereğince yararlanılması için düşünürleri ve hakikat taliplerini harekete geçirmeyi azmetmiştir.

Burada şuna da değinmemiz gerekiyor ki, bu araştırma mecmuası Hüccetü'l-İslam Şeyh Ebulfazl İslamî'nin başkanlığında, ilim ve fazilet sahibi arkadaşlarının yardımıyla özel bir heyette hazırlanmıştır. Bu mecmuanın hazırlanmasında emeği geçen kişiler şunlardır: Seyyid Munzir Hekim, Şeyh Abdülkerim Behbehani, Seyyid Abdurrahim Musevî, Şeyh Abdülemir Sultanî, Şeyh Muhammed Eminî, Şeyh Muhammed

Haşim Amilî, Seyyid Muhammed Rıza Âl-i Eyyub, Şeyh Ali Behramî, Hüseyin Salihî ve Azim Ukabî.

Bu mecmuada emeği geçen yukarıdaki kişilerle birlikte her biri bu araştırmadan bir bölümünü inceleyip değerli görüşlerini belirten ilim ve fazilet sahibi, araştırmacı Şeyh Muhammed Hadî Yusufî Garavî, Şeyh Caferu'l-Hadî, Üstad Sahib Abdulhamid'e ve bu eseri Türkçe'ye kazandıran sayın "Cafer Bendiderya"ya teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Arzu ve ümidimiz yüce Rabbimizin üzerimize bırakmış olduğu risaletin bir bölümünde yeterli çabayı harcamış olmaktır. O Rabbimizin ki, hak dini bütün dinlerden üstün kılmak için elçisini hidayet ve hak din üzere gönderdi. Şahid olarak Allah yeter.

**Dünya Ehl-i Beyt (a.s) Kurultayı
Kum**

ŞEFAAT

Şefaatin Anlamı

“Şefee” kökü Kur'an-ı Kerim'de otuz yerde geçmiştir. Bu otuz yeri inceleyecek olursa, Kur'an-ı Kerim'de şefaati kavramının ne anlama geldiğini apaçık bir şekilde elde edebiliriz. Şefaati, halk dilinde, birinin üçüncü bir kişi için kesinleşen bir hak veya hükmü bağışlaması için başka bir kişinin yanına gitmesidir. Kur'an-ı Kerim'de kullanılan anlam da budur. Kur'an bu anlamdaki şefaati yerine göre reddetmiş ve bazı yerlerde ise kabul etmiştir. Dolayısıyla şefaati Kur'an-ı Kerim'de iki anlamda kullanılmıştır:

1- Batıl şefaati: Şirk içerikli şefaati; örneğin putperestler put hakkında şöyle diyorlardı: **“Bunlar Allâh katında bizim şefâ'atçilerimizdir!”**¹

2- Bu şefaatin batıl olduğu açıklamaya gerek duymayacak kadar açıktır; çünkü birincisi, onlar şefaati kendileri için bir hak bilmişler, ikincisi, putların Allah Teala'nın üzerinde etki ve eser bırakacağına inanıyorlardı. Her iki görüş batıldır; çünkü şefaatin kendisi, şefaati olan kişinin şefaati kabul eden kişi tarafından kabul edilir olmasını gerektiriyor. O halde putlar Allah katında nasıl şefaati olabilirler.

İkincisi; şefaatinin Allah'tan müstakil ve bağımsız bir güç ve kuvveti yoktur; dolayısıyla, şefaatinin Allah Teala katında Onun izni olmaksızın etkili olabilmesi düşünülemez. Bu sebeple, esasen bu şefaati değil, sadece hayal ve kuruntular yığılmıdır. Kur'an-ı Kerim bunu şöyle reddediyor:

“Ve öyle bir günden sakının ki, o gün hiç kimse, kimsenin

cezâsını çekmez (borcunu ödemez); kimseden şefâat (aracılık, iltimas) da kabul edilmez; kimseden fidiye de alınmaz ve onlara hiçbir yardım yapılmaz.”¹

Bundan daha açığı şu ayettir: **“(O gün) kendilerinin, O'ndan (Allah'tan) başka ne dostları, ne de destekçileri yoktur.”**² Ve yine şu ayettir: **“De ki: Şefâ'at tamamen Allâh'ındır. (Çünkü) göklerin ve yerin mülkü O'nundur.”**

Dolayısıyla, müşriklerin şefaati ve şefaatiçiler hakkındaki sözlerinin senet ve dayanağı yoktur; çünkü şefaati Allah Teala'nın kendisinin seçtiği ve belirttiği vasıtalarla insanlara lütfettiği bir rahmettir; rahmet ise müşriklere şamil olmaz. Ve şefaati edenler, Allah'ın tayin ettiği vasıtalarlardır bunları müşrikler seçemez.

Şefaatiçi rahmetin ulaşması için bir vesiledir, onun sebebi değildir. İşte bu nedenlerle insanı şirke düşüren bir şefaati batıldır.

2- Meşru ve doğru şefaati: Meşru ve doğru şefaati Allah'ın izniyle, Allah'ın kendilerinden razı olduğu ve şefaati için tayin ettiği kişiler tarafından, Allah'ın, haklarında şefaati edilmesine razı olduğu kişiler için yapılan şefaattir. Dolayısıyla bu şefaatin üç şartı vardır. Birinci şartı birkaç ayette geçmiştir. Onlardan birisi şudur: **“O'nun izni olmadan kendisinin katında kim şefâat edebilir?”**³

Bu ayet meşru şefaati için gerekli olan ikinci şarta da değinmektedir; çünkü izin Allah tarafından verilecek olursa, şefaatiçi için de izin sayılır. Bu da Allah Teala'nın şefaatiçiden razı olduğuna delalet eder. Üçüncü şarta gelince; Kur'an-ı Kerim'de şöyle geçer: **“(Allâh'ın) râzı olduğundan başkasına**

1 - Bakara, 48.

2 - En'am, 51.

3 - Bakara, 255.

1 - Yunus, 18.

şefâ'at edemezler.”¹

Birinci kısım şefaatte, bu şartlar yoktur; bu nedenle kıyamet günü müşriklerin şefaatchisi olmayacaktır ve inandıkları şefaatin batıl olduğunu anlayacak ve kendi dilleriyle, **“Şimdi artık bizim şefâ'atçilerimiz yoktur”²** diyeceklerdir.

Kur'an-ı Kerim'in üzerinde dikkat ettiğimi zaman, güç ve kemalinin mazharlarından bahsederken yaygın bir üslup olan önce nefyetme, sonra ispatlama ve daha sonra da feyiz ve lütuf ulaştırma yolunu izlediğini görüyoruz.

Bazı ayetler bu mazharları Allah dışındaki şeylerden nefyederken, diğer bazı ayetler bu mazharları Allah için ispatlamaktadır, üçüncü grup ayetler ise Allah Teala'nın bu kabiliyetlerden bazılarını bazı kullarına ifaze ettiğine işaret ediyorlar. Kur'an-ı Kerim her üç merhaledeki bu metodu rızık, yaratılış, hakimiyet, malikiyet ve canı alma konusunda kullanmıştır.

Bu kural şefaath hakkında da geçerlidir. Allah Teala'dan başkasının şefaathini reddeden ayetlerin maksadı kemal, güç ve kudreti Allah'a mahsus bilmek ve Allah'tan başkasını kendiliğinden bir kemal ve kudret sahibi oluşunu reddetmektir. Şefaathı ispatlayan ayetlerin maksadı, Allah Teala'nın zatı itibariyle, güç ve rahmet cilvelerinden olan bu cilveye sahip olduğunu bildirmektir. Şefaathı Allah Teala'nın dışındaki bir şey için ispatlayan ayetlerin maksadı, Allah Teala'nın kudreti vurgulamak, bu güç ve kudretin en yüksek merhalede olduğunu; öyle ki şefaathı bazen Allah Teala'nın kendisi üstlendiğini, bazen kendilerinden razı olduğu kullarına ve velilerine bıraktığını, yani onda müdahale ederek onu kendinden, yarattığı kullarından birine intikal ettiğini beyan etmektedir.

---

1 - Enbiya, 28.

2 - Şuara, 100.

Kur'an-ı Kerim'in bu üslubunun hedeflerinden biri insanı ilahî kudret ve mutlak rabbani rahmete bağlılık ve sadece salih amele dayanmamak esası üzerine terbiye etmek olabilir; çünkü ilahî adalet divanında amel sadece kurtuluşu gerektirecek derecede halis olması durumunda insanı kurtarabilir. Buna göre acaba ameline dayanarak Allah Teala'nın rahmetine ihtiyacı olmadığını iddia eden bir kişi var mıdır?!

Kur'an-ı Kerim, Allah'ın kendi değişmez kaza ve kederiyle davrandığı zamanda bile işlerin saltanat ve gücü dışında olmadığını anlatmaktadır bize. Örneğin şöyle buyuruyor:

“Badbaht olanlar ateştedirler. Onların orada (o bunalıcı ateş içinde) bir soluk alıp verişleri vardır ki!... Gökler ve yer durdukça orada sürekli kalacaklardır. Meğer Rabbin, çıkmalarını dilemiş olsun. Çünkü Rabbin, istediğini yapandır. Mutlu kılınanlar ise cennettedirler. Gökler ve yer durdukça orada sürekli kalacaklardır. Meğer Rabbin, çıkmalarını dilemiş olsun. Bu, Kesintisiz bir vergidir!”¹

Kur'an-ı Kerim bedbahtların cehennem ateşinde ve saadet sahiplerinin ise cennette ebedi kalacaklarını bildirip bu ebediliğin göklerin ve yerin ebediliği gibi olduğuna hükmetmiştir; hatta buna rağmen, hatta kendisinin kesin hüküm verdiği şeylerde bile işlerin kendi muhtarlığı dışında olmadığını bize anlatmak için bunu kendi meşiyetine bağlı kılmıştır.

Allah'ın kesin hükmü bile O'nun gücünü alıp O'nu bir şeye zorlayamaz ve hiçbir şeyi ona farz kılamazken, bizim işlerimiz, Allah'ın gücünü alarak bizi cehennem ateşinden kurtarmayı O'na farz kılıp onu bir şeye mecbur kılabilir mi?!

Allah Teala mutlak gücüyle şefaath gibi konuları vurgularken, hiçbir şeyin mahdud ve mukayyet edemeyeceği bir güce sahip olduğunu bize bildirmektedir.

İnsanın ameli, her ne kadar güzel de olsa onu Allah'ın

---

1 - Hud, 106-108.

rahmetine karşı ihtiyaçsız etmez ve O'nun gücünü sınırlandırmaz.

Allah'ın maşiiyet ve iradesi, O'nun cennet veya cehennemde ebedi olarak kalmasına hükmettiği kimsenin ebediliği için şart olursa, bu durumda Allah'ın ebediliğine hükmetmediği kimse için O'nun maşiiyetinin şart olması daha evladır.

Şefaata sadece Allah'ın iradesinin ve mutlak rahmetinin ciltelerinden biridir. Bu, hesapsız bir bağış değil, belli bir kanun üzerinedir. Örneğin bilimde yüksek bir makama ulaşmak isteyen bir kimse ister istemez onun bazı gereklerini hazırlaması ve onun yakın derecelerine ulaşması gerekir. Böle bir kimse için şefaata, hedefe ulaşmaya yardımcı olacak makul bir anlam kazanır. Dolayısıyla, onun hiçbir mertebesini idrak etmek için bir çaba göstermeyen bir kimsenin ona şefaata vasıtasıyla ulaşmak istemesi anlamsızdır; çünkü şefaata sebebi icat eden değil onun tamamlayıcısıdır.

Yine şefaatinin, mevla ve efendisi yanındaki etkisi de gelişigüzel değildir. Kul ve şefaatinin mevla ve efendisinden mükafatlandırma ve cezalandırma kanunlarını iptal etmesini istemeye, yine kulu hakkındaki mevleviyet hakkını iptal etmesini istemeye hakkı yoktur. Yine ondan teklif ve düsturlarından vazgeçmesini isteyemez; aksine, şefaatinin mevlasının, kullar üzerindeki mevleviyeti açısından O'na ve O'nun kullar hakkındaki emirlerine, mükafatlandırma ve cezalandırmasına teslim olmalıdır.

Şefaatin sadece mevlasının bağışlama ve affetmesine neden olan sıfatlarına sarılabilir. Yine şefaatinin, kulun geçmişinin iyi olması, durumunun kötü olması ve mazur oluşu gibi şefkat ve rahmete ulaşmasını gerektirecek sıfatlarına istinat edebilir. Yani şefaatinin rolü, kulu mevlasının mevleviyetinden, ahkam ve ceza kanunlarının dairesinden çıkarmak değildir; onun rolü, kulu, mevlasının bir hükmünden başka bir hükmüne intikal ettirmeye çalışmaktır.

Şefaatin Kimdir?

Buraya kadar söylediklerimizden, şefaatin mevleviyet özelliklerinden biri olduğu anlaşıldı. Dolayısıyla, mevleviyetle sıfatlanan bir kimse mevleviyetinin nüfuzunun dairesinde, rahmet ve gücünün cilvesi olması için istediği herkese şefaata hakkı verebilir.

Varlık aleminde gerçek mevleviyet sadece Allah Teala'nın mevleviyeti olduğu ve diğer mevleviyetlerin bir itibarı olmadığı için, şefaata Allah Teala'ya has olan gerçeklerden bilinmiştir. Kur'an-ı Kerim şöyle buyurmaktadır: **“De ki: "Bütün şefaata Allah'ındır.”**¹

Bu şefaatin dışındaki diğer şefaatter yalan şefaatterdir; müşriklerin bu ayetteki sözleri gibi: **“Bunlar Allâh katında bizim şefâ'atçilerimizdir!” diyorlar.**²

Ancak Allah'ın izin verdiği şefaatter gerçekten Allah Teala'dan kaynaklanıyor ve O'na dönüyor; tıpkı şu ayette buyurduğu gibi: **“Yalnız Rahmân'ın huzûrunda söz almış olanlardan başkaları şefâ'at edemezler.”**³

Kur'an-ı Kerim apaçık bir şekilde sadece birkaç gruba şefaata izni verileceğini vurgulamaktadır:

1- Meleklerle. Allah Teala şöyle buyuruyor: **“Göklerde nice melek var ki onların şefâ'ati hiçbir işe yaramaz. Meğer Allâh'ın dilediği ve râzı olduğu kimseye izin verdikten sonra olsun (ancak o zaman şefâ'atin faydası olur).”**⁴

2- Hakkın şahitleri: **“O'ndan başka (tanrı diye) yalvardıkları şeyler şefâ'at (yetkisin)e sâhip değillerdir. Ancak bilerek**

1 - Zümer, 44.

2 - Yunus, 18.

3 - Meryem, 87.

4 - Necm, 26.

hakka şahidlik edenler bunun dışındadır.”¹

Hakkın şahitleri, peygamberler olmamakla beraber ümmetin diğer fertlerinden üst derecede olan müminlerdir. Şüphesiz hakka amel eden ve hak için mücadele eden Ehlibeyt (Allah’ın selamı onların üzerine olsun) hakka şahit onların en bariz örneği ve onların en önde gelenleridirler; kaldı ki, Kur’an-ı Kerim açık bir şekilde onların masum olduklarını da bildirmiştir.²

Peygamber efendimizin (s.a.a) hadis-i şeriflerini incelediğimiz zaman apaçık bir şekilde şöyle buyurduğunu görmekteyiz: *“Kıyamet günü peygamberler, sonra alimler ve sonra da şehitler şefaata edeceklerdir.”*³

Yine şöyle buyuruyor: *“Şefaata edecek olanlar beş gruptur: Kur’an, akrabalar, emanet, peygamberiniz ve Ehlibeyti.”*⁴

Muhammed b. Abdulvehhab “Keşfu’s-Şubehat” adlı kitabında Buhari ve Müslim’in kendi sahihlerinde⁵ ve Ahmed’in Müsned’inde kaydettiği hadislerle istinat ederek şöyle diyor: *“Şefaata hakkı Peygamber (s.a.a) dışında diğerlerine de verilmiştir; o halde meleklerin ve yine öncül kişilerin ve Allah’ın veli kullarının şefaata etmeleri de doğrudur.”*⁶

Ebu Said-i Hudrî Peygamber-i Ekrem’dan (s.a.a) şöyle rivayet etmektedir: *“Her peygambere bir şey verilmiş ve hepsi verilen şeye hemen ulaşmıştır. Ben ise, bana verilecek şeyi ümmetime şefaata etmeye erteledim. Benim ümmetinden bir kişi insanlardan bin kişiye şefaata edecek ve onlar cennete gireceklerdir. Bir kişi bir kabileye şefaata edecek, bir kişi bir*

1 - Zuhuf, 86.

2 - Ahzab, 33.

3 - Sünen-i İbn Mâce, c.2, s.144, h: 4313.

4 - Kenzu’l-Ummal, c.1, s.390.

5 - Sahih-i Buharî, c.9, s.798-800, tevhid kitabı, “vucuhun yevme izin nazire” babı, h: 2239, Daru’l-Kalem baskısı.

6 - Keşfu’s-Şubehat, s.70.

*gruba şefaata edecek, bir kişi üç kişiye, iki kişiye ve bir kişiye şefaata edecektir.”*¹

Ebu Said-i Hudrî şöyle diyordu: Rivayet ettiğim bu hadiste beni doğrulamıyorsanız şu ayeti okuyun: **“Allâh zerre kadar haksızlık etmez, zerre miktarı bir iyilik olsa onu kat kat yapar ve kendi katından da büyük bir mükâfât verir.”** Dolayısıyla Allah Teala şöyle buyuruyor: Peygamberlere, meleklerle ve müminlere şefaata hakkı verdim...²

Şefaata Edilecekler

Müslüman alimler arasında kimlere şefaata edileceği konusunda tartışma çıkmıştır. Mutezile demiştir ki: Allah Resulü’nün (s.a.a) şefaati, daha fazla sevap alıp yüksek derecelere ulaşmaları için itaat edenleri kapsayacaktır. Dolayısıyla, günahkarları kapsamaması imkansızdır; çünkü ayetler insanın kendi amelinin rehinesi olduğuna delalet etmektedir; şefaata günahları yok etmez.

Mutezile’nin ileri gelenlerinden olan Ebu’l-Hasan Hayyat’tan, şefaata konusunda inananlara yaptığı tartışmada şu ayete istinat ettiği nakledilmiştir:

“Üzerine azâb kararı hak olanı mı, sen ateşte bulunanı mı kurtaracaksın?”³

Şeyh Mufid (r.a) ona şu şekilde cevap vermiştir: *“Şefaate inananlar, Allah Resulü’nün (s.a.a) cehennemi hakkeden bir kişiyi oradan kurtaracağını iddia etmiyorlar; aksine onlar diyorlar ki: Onları Peygamber (s.a.a) ve Ehlibeytine gösterdikleri saygıdan dolayı kurtaracak olan Allah Teala’dır*

1 - Müsned-i Ahmed b. Hanbel, c.3, s.397; Müsned-i Ebi Said-i Hudrî, h: 10764.

2 - Sahih-i Müslim, c.1, s.116; İman kitabı, “marifet-u tariki’r-ru’yet” babı, bu hadisin altında.

3 - Zümer, 19.

diyorlar.”¹

Mütezenin görüşünü bir kenara bırakacak olursak Müslümanların çoğunluğu şu görüştedir: Şefaât Müslüman günahkârlara edilir; kafirlere ve müşriklere şefaât edilmez; çünkü Allah Resulü (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “*Şefaati ümmetimden büyük günahlar işleyenler için sakladım.*”²

Allame Tabatabaî bu görüşü ispatlamak için aşağıdaki ayetlere istinat emiştir:

“Herkes kendi kazandığının rehinidir. Yalnız sağ ehli hariç. Onlar cennetler içinde, suçlulardan sorarlar: 'Sizi bu yakıcı ateşe ne sürükledi?' Derler ki: 'Biz namaz kılanlardan olmadık. Yoksula da yedirmezdik. Boş şeylere dalanlarla birlikte daldık. Ceza gününü yalanladık. Sonunda bu hâlde iken ölüm bize gelip çattı.' Artık şefaâtçilerin şefaati onlara fayda vermez.”³

Bu ayetler sağ taraf ehli ile suçlular arasındaki farkı açıklamaktadır; suçluları ateşe götüren ve onların şefaatten yararlanmamasına neden olan sıfatları hatırlatıyor.

Bu açıklamanın gereğince, bu sıfatlara sahip olmayan sağ ehli şefaâtçilerin şefaatine ulaşacaklardır. Suçluların böyle bir sonuca ulaşmasının sebebi ise iki şeydir:

1- Din ölçülerinde temel suçlar işlemeleri.

2- şefaatin bu gibi suçları işleyenlere yasaklanmış olması.

Bundan anlaşılıyor ki, sağ ehlinin uğradığı şey bu iki sebebin bertaraf olmasının sonucudur; onlar temel isyanları ve muhalefetleri işlememişler ve bu sebeple şefaât kapsamına girenlerden olmuşlardır. Onlar temel olmayan muhalefetler etmiş olabilirler; bu durumda şefaatin anlamı şu ayete uygun

1 - el-Fusulu'l-Muhtare, s.78, Daru'l-Mufid, basımı.

2 - Mecmau'l-Beyan, c.1, s.104.

3 - Müddesir, 38-48.

olacaktır:

"Eğer size yasakladığımız büyük günahlardan kaçınırsanız, sizin küçük günahlarınızı örteriz."¹

Küçük günahlar tekrarlanıp devam edince büyük günahlara dönüşürler. Bu açıklamalarımızdan şu sonuca varılıyor: Şefaât, sağ ehlinden olup da büyük günah işleyen kimseler için ön görülmüştür. Nitekim Peygamber efendimiz (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “*Benim şefaati ümmetimden büyük günah işleyen kimseler içindir. Muhsinlere gelince, onlar aleyhine bir yol yoktur.*”²

Bu mevzunun, “(Allâh'ın) râzı olduğundan başkasına şefâ'at edemezler”³ ayeti ile tatbikinden Allame Tabatabaî'ye göre sağ ehli, Allah Teala'nın şefaât etmelerine razı olduğu kimselerdir; fakat bu ayette geçen razı olmaktan maksat amellerinden razı olmak değildi; çünkü şefaât edilenlerin bazı amelleri makbul değildir. O halde bunun anlamı dinlerinden razı olmaktır; yani şefaât edilen kişinin dini sağlam temel ve beğenilir şartlara sahiptir.

1 - Nisâ, 31.

2 - el-Mizan tefsiri, c.1, s.170, Beyrut-A'lemi baskısı.

3 - Enbiya, 28.

ŞÜPHELER VE REDDİYELER

Buraya kadar anlattıklarımızın ışığında şefaitle ilgili söz konusu edilen bazı şüpheleri cevaplandırabiliriz. Bu şüpheler şöyledir:

Birinci şüphe: Şefaate Allah Teala'nın kendi yarattıklarından birine boyun eğmesidir. Ve bu düşünülemez.

Cevap: Allah Teala'nın bağışlamasının birkaç sebebi vardır. Dua, tövbe ve şefaate bu sebeplerdendir. Dua ve tövbenin kabul olması ve bunların sebebiyle insanın bağışlanması yaratanın yaratılan karşısında huzu etmesi değil, şartları gerçekleştikten sonra Allah'ın rahmetinin kendi nefesine takdir ettiği şekilde kullara ulaştırmak anlamına geliyor. Şefaate de böyledir; yani yaratan, kullarına rahmet ulaştırmayı şefaate bağlı kılmıştır. Rahmetin şefaate bağlı kılınması eğitim amacıyla olup insanlarla peygamberler ve Allah'ın veli kulları arasındaki ilişkileri sağlamlaştırmak ve onların örnek ve toplumun önderleri olarak konumlarını vurgulamaktır.

Öyle ki, Allah Teala'nın kendisi şefaate kapısını açıp şefaate edecekleri belirtmiş ve şefaate edileceklerin özellik ve durumlarını tanımlamıştır; bu durumda bu şüphenin esası kalmıyor.

İkinci şüphe: Şefaate, şefaatinin insanlara Allah Teala'dan daha fazla şefkatli olduğu anlamına geliyor.

Cevap: Yukarıda söylediklerimizden şefaati Allah Teala'nın kendinin yasadığı ve istediği kişiye şefaate iznini O'nun verdiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, şefaate, şefaatinin Allah'ın irade etmeksizin müstakil olarak yaptığı bir şey değildir. Şefaate, Allah Teala'nın şefaateçiler vasıtasıyla rahmetini kullarına ulaştırmak için açtığı, şartlarını ve kişilerini bildirdiği bir kapıdır. Dolayısıyla, şefaateçilerin şefkati bu sonsuz güneşten

alınan bir ışıdır.

Üçüncü şüphe: Şefaate, bir insan hakkında iki hükmün olması anlamına geliyor; biri şefaatten önceki ceza hükmü ve diğeri azaptan kurtulup Allah'ın nimetine ulaşmayı gerektiren şefaatten sonraki hüküm. Birinci hüküm Allah'ın adalet ve hikmetiyle bağdaşırsa, bu durumda şefaate adaletle aykırı olacaktır. İkinci hüküm ilahi adalet ve hikmetle uyum içerisinde olursa, bu durumda da birinci hüküm zulüm olacaktır.

Cevap: Bunun bazı örnekleri vardır: Dua etmeden veya sadaka vermeden ya da sıla-ı rahim yapmadan önce insana bela inmesi ve dua, sadaka ve sıla-ı rahim etikten sonra belanın giderilmesi bunun örneklerindendir. Hem belanın inmesinde ve hem de giderilmesindeki hikmet bu türdendir. Durum şefaate de aynen böyledir.

Yani, müminin işlediği günah, azaptan ayrılmayan azaba uğramanın tam illetini oluşturmuyor. Bu sadece cezalandırmak için bir gerek oluşturuyor; dolayısıyla, azaba uğramayı engelleyecek bir durum oluşursa artık azap söz konusu olmaz. Allah Teala tövbe, şefaate ve günahları örten ameller gibi azaba uğramayı engelleyecek bir takım etkenler öngörmüştür. Dolayısıyla, bunlardan birisi oluşursa günahın etkisi de gerçekleşmez.

Bir başka tabirle: Şefaatten önce cezalandırılmaya hükmetmek ilahî adalet ve kulun ameli ile uyum içerisinde olup onun azabı hakketmesi sebebiyledir. Onun şefaatten sonra kurtulmasına hükmetmek ise Allah'ın rahmeti, şefkati ve ra'fetine uygundur.

Dördüncü şüphe: Şefaate vadinde bulunmak insanların günah işlemekten çekinmemelerine sebep oluyor.

Cevap: Öyle olsaydı tövbe ve Allah'ın rahmetini ummanın kapısını kapatmak gerekirdi. Allah'ın hikmeti, günahkâr kulların Allah Teala ile irtibatlarının korunması ve daha fazla şaşkınlık ve düşüşe götürecek ümitsizliğe düşmemeleri için ümit kapısının onların yüzüne açılmasını istiyor.

Şefaatte mağfiret ve tövbenin kabulü gibi hiç bir şekilde günah ve isyana teşvik ettirici bir etken söz konusu değil sadece şefaate ümit için bir penceredir. Bunun sebepleri ise şudur:

1- Şefaate vaadi gelecekte haklarında şefaatin kabul olacağı günahkar kişileri belirtmiyor; insanlara sadece şefaate ulaşmayı arzuluyorlar. İşte bu nedenle de İmam Zeynulabidin'in (a.s) şu duasında şöyle deniyor: *"Muhammed ve âl-i Muhammed'i benim hakkımda şefaate kıl ve benim duamı kabul et..."*¹

2- Allah Teala şefaatin hangi günahların hakkında kabul edileceğini belirtmemiş, bütün günahları mı yoksa bazılarını mı yok edecek diye etki alanını da beyan etmemiştir. Bu nedenle mevzu ümit çerçevesinden çıkıp günaha düşme alanına girmez.

Beşinci şüphe: Kabul edilecek şefaate mümin insanın, "Allah'ım! Peygamberimiz Muhammed'i kıyamet gününde bizim için şefaate kıl" şeklinde dua etmesidir. Fakat, "Ey Allah'ın Resulü! Kıyamet günü bana şefaate ol" demesi caiz değildir. Çünkü bu da, **"Bunlar Allâh katında bizim şefâ'atçilerimizdir!"**² söyleyen putperestlerin putlara tapması gibi ibadette şirk koşturmadır. Halbuki Allah Teala, **"Allâh ile beraber hiç kimseye dua etmeyin (istemeyin)"** (Cin, 18) buyurmaktadır. Bu anlamda şefaate, kişinin sahibinin dışındaki bir varlıktan şefaate dilemesi gibidir. Ölüden de şefaate dilemek batıldır.

Cevap: İbadette şirkin iki rüknü vardır:

1- Mabud olarak seçilen kişinin tedbir ve yaratıcılığına inanmak veya tedbir ve yaratıcılık işinin kendisine bırakıldığına inanmak.

2- Mabud edilen varlık karşısında, ona tapma anlamına gelen huzu etmek ve teslim olmak.

1 - Sahife-i Seccadiyye, el-Muhakkaka basımı, c.2, s.282.

2 - Yunus, 18.

Oysa şefaatte, ne tedbir ve yaratıcılıkta Allah Resulü'nün (s.a.a) zatî gücüne inanmak sözkonusudur, ne de işlerin Allah Resulü'ne (s.a.a) bırakıldığına inanıp bir kişi ve insan olarak ona huzu etmek ve teslim olmak söz konusudur. Şefaatte söz konusu olan tek şey, Peygamber efendimize (s.a.a) ümmetine şefaate olması için bir makam ve mevkiinin verilmiş olmasıdır.

Bu şüpheye karşı istidlal edilen diğer bir ayet ise şöyledir: **"Allâh'ı bırakıp kendilerine ne zarar, ne de yarar veremeyen şeylere tapıyorlar ve: 'Bunlar Allâh katında bizim şefâ'atçilerimizdir!'" diyorlar.**¹

Görüldüğü gibi bu ayetteki şirk ve batıl olan şefaate, Allah'tan başkasına tapmak ve putperestlikle birlikte ve onun bir dalı olan şefaattir. İşte bu tür şefaatin batıl olduğu söylenmiştir. Fakat peygamberden şefaate talep etmekte onlara tapmak söz konusu olmadığı için batıl değildir.

Şefaatin doğru ve batıl olmasının ölçüsü bir faraziye ile başka bir faraziye arasındaki şekilsel benzerlik değildir; böyle olacak olsaydı bu durumda sa'y ve tavafın da şirkin cilvelerinden olması gerekiyordu; çünkü müşrikler de sa'y ve tavaf yapıyorlardı.

Allah Teala'nın, **"Allâh ile beraber hiç kimseye dua etmeyin (istemeyin)"** (Cin, 18) buyruğuna gelince; bunun cevabı da yukarıdaki ayete verilen cevapla aynıdır. Ve o cevap şudur: Bu ayet, duanın ibadet şeklinde olması ve dua edenin Allah yerine bir mabudu muhatap etmesi durumu için geçerlidir; bu nedenle ayet duada Allah'tan başkasına ibadet etmekten sakındırmaktadır; yoksa herkesten her türlü istemeyi kapsamıyor. Ayetin anlamı böyle olursa, bu durumda ayet, toplumsal hayatın kıvamı olan birbirinden bir şey istemekten sakındırmış olurdu ki kesinlikle murat değildir. Çünkü yardımlaşma olmadan toplumsal hayatın kıvamını düşünmek

1 - Yunus, 18.

imkansızdır. Şeriatin bir Müslüman'ın başka bir Müslüman'dan bir şey istemesini engellemesi makul müdür? Böyle bir talep Allah'tan başkasından talep etmek sayılmıyor mu?!

Şöyle denilebilir: Şefaati hakkındaki eleştiri şöyledir: Bir şey talep etmek, mabud ve ilahın özelliklerinden olan bir talep olursa bu haramdır; bu ayet her türlü talepten sakındırmıyor, sadece mabudun özelliklerinden olan talepten sakındırıyor. Şefaati talebi ilahi bir şeyi Allah'tan başkasından isteme türündendir.

Cevap: Allah Resülü'nden (s.a.a) şefaati talep etmenin anlamı, mabudun özelliklerini ona tatbik etmek değildir; aksine, kendi yerinde ispatlandığı üzere Allah Teala, peygamberine şefaati izni vermiştir; o halde bizim de, hacetlerimizi yerine getirme imkanına sahip olan herkesten hacetlerimizi istediğimiz gibi Peygamberimizden şefaati istememiz caizdir. Ve bu talep tevhide vurgulayan bir istektir; onda şirk kokusu yoktur; çünkü nihayet Allah'ın irade ve emri ile sonuçlanmaktadır. Allah Teala sadece şirk içerikli olan şefaati batıl saymıştır. Örneğin, **“Bunlar Allâh katında bizim şefâ'atçilerimizdir! diyorlar”** ayetinde geçen şefaati Allah'ın izin ve emriyle sonuçlanmıyor. Allah Teala şefaati için onlara izin vermemiştir. İnsanın da şefaatiçilerini kendi seçmesi caiz değildir. Ve sadece onun Allah Teala tarafından şefaati izni olan kimseden şefaati talep etmesine izin verilmiştir; Peygamber efendimizin (s.a.a) şefaati de bu türdendir.

“Allah Resülü'nden (s.a.a) şefaati istemek, şefaate sahip olmayan birinden onu istemektir” sözüne gelince; bunun cevabı apaçık bellidir.

Çünkü Peygamber efendimizin (s.a.a) Allah Teala tarafından ümmetine şefaati etme izni olduğu ispatlandığını göz önünde bulundurarak ondan şefaati dilemek, şefaati itibarı sahibinden istemektir. Bir şeyi onun itibarı sahibinden istemek şirk ve batıl ise, bu durumda toplumsal hayat felç olur; çünkü insan sürekli

bir şeyi itibarı maliklerinden bir şeyleri istemek üzere kuruludur.

Onların, “Ölüden şefaati dilemek batıldır; Peygamberin (s.a.a) şefaati de bu türdendir” şeklindeki son sözlerine gelince; bu söz de örümcek ağından daha gevşektir ve bu, gabya inanan bir kimsenin inancıyla bağdaşmaz. Bu ancak maddeyi varlığın özü ve onun son sınırı bilen materyalist kimsenin inancıyla uyum içerisindedir. Halbuki biz bedeninin insanın başlangıcı ve sonucu olduğuna, insan ölüp mezara bırakılıp kabrin dar yerine yerleştirilince artık her şeyin bittiğine inanmıyoruz; biz insanın gerçeğinin onun ruhuna bağlı olduğuna, bedeninin ise bu gerçeğin bir görüntüsü olduğuna, ölümün sadece bedeni aldığına ve ruh gerçeğinin yok olmadığına inanıyoruz; bütün insanlar hakkında durum böyledir.

Özellikle peygamberler ve Allah'a mukarrep olan veli kulların ruhunun bizim idrak kapasitemizin dışında olan özel bir makam ve mevkisi vardır. Ayrıca, biz ölü bir bedenden şefaati talep etmiyoruz; biz ölmeyen bir ruhtan, peygamberlerin ve nebilerin eşrefi olan bir insanın ruhundan şefaati istiyoruz. Peygamberimizle (s.a.a) ilişkimiz ölen kişinin bedeniyle olan ilişki olsaydı, bu durumda beş vakit namazlarımızda ona selam vermemizin anlamı nedir? Ve Kur'an-ı Kerim'da apaçık bir şekilde beyan edilen Peygamberimizin (s.a.a) bize ve amellerimize tanıklığının anlamı nedir?!

Ayrıca; Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) rivayet edilen sahih rivayetlerden, efendimizin ashaptan bazılarına kendisine tevessül etmeyi ve kendisinden şefaati dilemeyi öğrettiği ispatlanmıştır.

Bu konuda, durumundan Peygamber efendimize yakınan kör adamın kıssası meşhurdur; Allah Resülü (s.a.a) ona abdest alıp iki rekat namaz kılmasını ve sonra şöyle demesini buyurmuştur: *“Allah'ım! Ben, rahmet peygamberi olan senin peygamberini vasıta kılarak senden diliyorum ve sana yöneliyorum. Ey*

Muhammed, ey Allah'ın Resulü! Ben senin vasıta kılarak hacetimi reva etmesi için Rabbime yöneliyorum. Allah'ım! Onu benim için şefaatchi kıl." Bunun üzerine Allah Teala gözünü ona geri verdi.

Bu kıssayı İbn Teymiye'nin kendisi de nakletmiştir; yine seleften birçoklarından Peygamber efendimizin (s.a.a) hayatında ve vefatından sonra bu duayı okudukları nakledilmiştir.¹

KONUNUN ÖZETİ

Şefaate, Kur'an-ı Kerim ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) sünnetinde vurgulandığı üzere, Allah Teala'nın bizzat tayin edip belirttiği vasıtalar aracılığıyla tevhid ehline ulaştırdığı bir rahmettir.

Şefaatte hiçbir şekilde şirk söz konusu değildir; aksine şefaate Allah Teala'nın ona layık olan kişiler için şamil kıldığı mutlak iradesinin, sonsuz kudretinin, kapsamlı rahmetinin ve herkesi içeren lütfünün diğer bir delilidir.

---

1 - Bk. et-Tevessül-u ve'l-Vesîyye, İbn Teymiyye, s.97-106.